

Charmiga romanser av älskande par

"Couples in love and music"

Romanser av Ingeborg & Hans von Bronsart / Amandas & Julius Röntgen

Sopran: Sabina Bisholt

Piano: Bengt-Åke Lundin

dB Productions dBCD192 [1 CD]

Sabina Bisholt, bördig från Karlstad, är en lyrisk sopran som uppmärksammats de senaste åren. Hon har bland annat sjungit Mimì i *La bohème* på Stockholmsoperan, Marguerite i *Faust* på Norrlandsoperan och Pamina i *Trollflöjten* i Opera på Skäret. I april i år skulle hon ha medverkat som Micaëla i *Carmen* i Hamburg, en föreställning som i likhet med så mycket annat har fått ställas in av kända skäl.

Denna fina debutskiva innehåller romanser av två komponerande äkta par. Amanda och Julius Röntgen är väl vid det här laget rätt bekanta för en musikälskande publik, men paret Ingeborg och Hans von Bronsart torde vara mer obekant.

I sin bok om svensk romanssång (en riktig guldgruva) som kom ut häromåret lyfter Lennart Hedwall fram både paret von Bronsart, i synnerhet Ingeborg, och den numera rätt uppmärksammade Amanda Maier-Röntgen, gift med den tyske pianisten och tonsättaren Julius Röntgen. Paret träffades i Leipzig, gifte sig i Amandas födelsestad Landskrona 1880 och slog sig sedan ner i Amsterdam.

Kanske är det Hedwalls insatser som burit frukt i denna charmiga och förtjänstfulla inspelning som även innehåller ett knippe sånger av herr Röntgen? Alla sångerna, utom Amanda Maiers, är förstagångsinspelningar, några föreligger tidigare i tryck, andra enbart som manuskript.

Ingeborg von Bronsart, född Starck av svenska föräldrar i Sankt Petersburg, tillbringade större delen av sitt liv utomlands. Hon studerade bland annat för Franz Liszt. Anton Rubinstein berömde hennes kompositionstalang (hon skrev bland annat en pianokonsert som har förkommit) och hade enligt Hedwall framgång med sina fyra operor, varav ingen framförts i Sverige. Hon avled i München 1913.

Att Ingeborg von Bronsart enligt egen utsago skulle ha varit den första kvinnliga tonsättaren som komponerade musikdramer i Tyskland får väl numera anses vara en sanning med modifikation, kanske var Wilhelmine von Bayreuth då ännu inte framgrävd ut gömmorna?

Nio av de sammanlagt 25 sångerna, mestadels strofiska och halvstrofiska till formen, är till svenska texter, resten på tyska.

Flera av sångerna, vackert och klangfullt framförda av Bisholt, fastnar i minnet även om texterna ibland är mer lättflyktiga och i ett par fall närmar sig pekoralism. Som i Carl David. af Wirséns *Ungt mod* vars avslutande strof lyder: "Korta äro glädjens stunder, njut dem därför, stark och ung! Skulle julen än gå under, modig död är aldrig tung."

Den tredelade *Zuléika* som inte kan liknas vid vare sig "englar i himmelens blåa fält" eller "rosor på doftande blomsterfält" utan bara "med sig sjelf allen", slog säkert an i salongerna med sin yviga melodik och sina hjärteknipande tonartshöjningar. Det är en sång som sätter sig på hjärnan, liksom *Loreley*, till Heinrich Heines kända text om den förföriska sjöjungfrun som från klippan till pianots prydliga vågrörelser lockar ner den stackars skepparen i drunkningsdöden.

Personligen fastnar jag också för den minimalistiska *Zur Drossel sprach der Fink* (Till trasten talade finken) med sitt pickande "fågeltema" i pianoackompanjemanget, liksom *O du vårens fröjd!* (alla av Ingeborg von Bronsart) och *Ich suche durch Mühen* med dess molande synkoper (ur Julius Röntgens *Neun Mizza Schaffy-Lieder*).

En skiva att glädja sig åt då Bisholts och Bengt-Åke Lundins framförande är förstklassigt.

Henry Larsson